

C31 – BRU3

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

16 november 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BRUSSEL EN DE VLAAMSE RAND

INHOUD

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de politieke neutraliteit van de Randkrant	1
Met redenen omklede moties	4

Voorzitter: mevrouw Gerda Van Steenberge

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de politieke neutraliteit van de Randkrant

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Vanhauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, u kent de Randkrant even goed als ik. De Randkrant werd opgestart om het Vlaams karakter van de Vlaamse Rand rond Brussel te versterken. Toen het eerste actieplan in 1996 van de toenmalige Vlaamse Regering op poten werd gezet, was dat een van de onderdelen.

Het blad krijgt subsidies van de Vlaamse Regering en de provincie Vlaams-Brabant. Nu is het niet mijn bedoeling om te pleiten voor al te veel onverheidsinmenging inzake de redactionele werking van het blad. Maar het minste dat we van een blad, dat toch volledig wordt gesubsidieerd via de Vlaamse Regering en de provincie Vlaams-Brabant en dat dient om een bepaald beleid van de overheid voor de Rand te promoten, mogen verwachten, is dat er een politieke en partijpolitieke neutraliteit aan de dag wordt gelegd. We zien dat dit in verschillende gevallen niet meer zo is, en zeker niet meer in de twee meest recente nummers.

In het septembernummer, het nummer dat verscheen voor de verkiezingen, had ene mevrouw Monkasa het over extreemrechts. De naam van de vrouw doet er in feite niet toe. Het gaat me om de inhoud. Het is een interview met iemand die aan vormingswerk voor volwassenen doet. Ze heeft ook cursussen gegeven in verband met de nakende gemeenteraadsverkiezingen. In dat interview heeft die mevrouw het over extreemrechts.

Mijnheer de minister, we moeten daar geen doekjes om winden. In een dergelijke context is 'extreemrechts' het codewoord voor het vroegere Vlaams Blok en het huidige Vlaams Belang. Als consulent in de diversiteit gaat mevrouw Monkasa naar eigen zeggen de kiezers te lijf met een aantal voorbeelden, zoals: "Wat denk je dat er zou gebeuren als alle allochtonen het land zouden verlaten? Dan zijn toch gewoon de vrouwen aan de beurt, want die moeten volgens extreemrechts weer allemaal aan de haard". De tussentitel – 'Vrouwen aan de haard' – valt wel onder de redactionele verantwoordelijkheid.

Mijnheer de minister, wat mevrouw Monkasa vertelt over de vrouwen aan de haard, is een groteske leugen.

Dat is gewoon onzin. Er is echter meer aan de hand. In feite krijgt mevrouw Monkasa via de Randkrant de mogelijkheid om een soort stemadvies te geven. Ze vraagt niet voor 'die mensen' te stemmen omdat ze alle allochtonen het land uit willen en nadien nog eens alle vrouwen aan de haard. Dat kan niet door de beugel. Als mevrouw Monkasa daarover een vrije tribune pleegt in De Standaard, in De Morgen of in Het Laatste Nieuws, dan kan me dat in feite niet schelen. Maar de Randkrant wordt, dacht ik toch, geacht partijpolitiek neutraal te zijn.

In het oktobernummer is het de beurt aan de heer Fonteyn, die altijd zijn duit in het zakje doet. In een beschouwing over de verkiezingsresultaten in de Rand stelt hij dat over het algemeen de extremen oprukten. Daarmee bedoelt hij de francophonie en het Vlaams Belang.

Mijnheer de minister, het is nogal kras dat uitgerekend in de Randkrant de heer Fonteyn gewoon het Vlaams Belang op dezelfde lijn zet als het FDF en de Union des Francophones, wat hij de francophonie noemt. Voor ons hebben die daar bitter weinig te zien. Dat is er ver over.

Het is ook niet de eerste keer dat de Randkrant, die een onderdeel is van het beleid van de overheid voor de Rand, naar onze mening haar boekje te buiten gaat. In februari 2006 schreef de heer Fonteyn, die blijkbaar een vaste columnist is, ook een column in de Randkrant. Toen ging het onder meer over het marktreglement in Merchtem. De heer Fonteyn stelde: "Het voorstellen van de gemeenteraad van Merchtem om het gebruik van het Frans op de wekelijkse markt te verbieden, getuigt dan ook van een mentaliteit die thuishoort in de negentiende eeuw, toen de zwakke Vlamingen in alles wat anders was of klonk alleen maar een bedreiging zagen."

Mijn collega in de provincieraad, de heer Jan Laeremans, heeft daarover in de bestendige deputatie een vraag gesteld. Het gaat niet over het uiten van een mening. Bij de Randkrant kan dit echter allemaal. Bestendig afgevaardigde Toine De Coninck heeft toen geantwoord dat dit in feite niet kan. Het gevolg daarvan was dat de redactieraad zich achter het standpunt van de bestendige deputatie heeft geschaard: niet alles kan zo maar in de Randkrant worden gezegd. Ik voeg daar nog maar eens aan toe dat die krant een instrument is van de Vlaamse overheid en van de provincie om een bepaald beleid te voeren. We hebben het dan nog niet gehad over de columns die Brigitte Raskin kon schrijven.

ven, waarin ze ongebreideld te keer mocht gaan tegen onze partij.

Welnu, ik vind dat de twee voorbeelden die ik heb aangehaald en wat er in het verleden is gebeurd, aantonen dat er nood is aan duidelijkheid – vandaar mijn vragen.

Mijnheer de minister, bent u het eens met de stelling dat de Randkrant politiek en partijpolitiek neutraal moet blijven? Bent u het met me eens dat die neutraliteit minstens in de twee aangehaalde voorbeelden werd geschonden? Hebt u de redactie of de hoofdredacteur van de Randkrant op de hoogte gebracht van het feit dat een aantal partijpolitieke uitlatingen in dat kader niet kunnen, of zult u dat nog doen?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik kan er inkomen dat het beter is dat een blad zoals de Randkrant partijpolitiek neutraal blijft. Dat is natuurlijk niet hetzelfde als politiek an sich neutraal blijven.

Guido Fonteyn schreef in hetzelfde nummer ook een satirische bijdrage over wat hij “de grootheidswaan van de Di Rupo’s en de Maingains, die een uitbreiding van Brussel willen” noemt. Ook hierin zit natuurlijk een politieke stellingname vervat. Zijn we daar dan ook tegen? Ik denk het niet.

De bijdrage van Guido Fonteyn over de gemeenteraadsverkiezingen is natuurlijk een persoonlijke analyse van de uitslag van de verkiezingen. We moeten ons er als overheid voor hoeden om de pen vast te houden van degenen die de journalistieke vrijheid moeten krijgen om volgens hun eigen inzichten een analyse te maken, in dit geval van de gemeenteraadsverkiezingen. We moeten heel voorzichtig zijn. De enige mogelijke fout die de heer Fonteyn gemaakt kan hebben, is het catalogeren van bepaalde partijen. Ik herhaal dat het beter is dat de Randkrant uit het partijpolitieke vaarwater blijft.

Veel interessanter dan ons te laten opjagen door deze ‘slip of the tongue’- of beter deze ‘slip of the pen’- is de conclusie in het artikel van Guido Fonteyn. Hij pleit voor een positief project voor de Rand en voor de provincie Vlaams-Brabant. Ik lees even voor: “Alleen de Vlaamse Regering is in staat dit te doen, niet de lokale gekozenen. De hele Vlaamse Rand heeft recht op een goed uitgewerkt voorrangbeleid met concrete plannen en daarbij horende investeringen naar Antwerps model of naar analogie met het START-project voor de regio Zaventem, dat op de sporen werd gezet na het aangekondigde vertrek van koerierbedrijf DHL.” Ook dit is een soort van politieke stellingname. Ik zou het veel interessanter vinden om daarover eens uitgebreid te

debatteren dan over het ons al dan niet aangesproken voelen door een ‘slip of the tongue’.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mevrouw de voorzitter, ik licht nog even kort het standpunt van onze partij toe over de Randkrant en over analoge fenomenen die ik beter ken zoals Brussel Deze Week. Ik ben uiteraard geen vaste lezer van de Randkrant. Ik heb er gisteren met de heer Van Hauthem over gesproken. Hij is wel een vaste lezer van Brussel Deze Week en kan de twee dus vergelijken. Al zeven jaar is Brussel Deze Week bezig als anti-Vlaams Belangkrant. Ik geloof dat er al een klein miljard in de krant werd gepompt. Ik kan dat staven – ik heb dat trouwens al honderden keren gedaan. Uiteraard zal ik geen misbruik maken van de interpellatie van de heer Van Hauthem om deze kwestie aan te kaarten.

Mijnheer Demesmaeker, u bent journalist en zou moeten weten wat kan en niet kan. U beschikt over voldoende deontologisch inzicht. De mensen van Brussel Deze Week hebben dat inzicht niet. Over de mensen van de Randkrant oordeel ik niet. Het gaat er niet over dat wij te lange tenen zouden hebben. Het is niet zo dat er niet één keer iets over ons mag worden gezegd of geschreven. Het is echter een andere zaak als er een bepaald systeem achter begint te zitten en daarvan heeft de heer Van Hauthem toch wel een paar illustraties gegeven. Daarmee moet worden gebroken. Voor de rest kan men in de krant schrijven wat men wil. Mensen van allerhande origine met een verschillende etnisch-culturele achtergrond komen er aan bod, zoals mevrouw Monkasa.

Mijnheer de minister, u begrijpt dat Brussel Deze Week problematisch is, bij de Randkrant is dat minder het geval. Hoe dan ook is er sprake van een probleem omdat het gaat om een orgaan dat gericht is tot de bevolking. Iedereen krijgt de krant in zijn bus. De krant wordt trouwens ook betaald door iedereen. Het kan niet dat zo’n krant zich richt tegen een kwart van de kiezers. Ik koop De Morgen. Dat is mijn vrije keuze. Als 1 miljoen Vlaams Belangers De Morgen zouden kopen, zou dat fantastisch zijn voor die krant – er zouden werknemers bij komen en dergelijke. Met Brussel Deze Week heb ik geen vrije keuze. Ik krijg de krant of niet, maar ik betaal ervoor. Heel Vlaanderen betaalt immers voor Brussel Deze Week en waarschijnlijk ook voor de Randkrant en dergelijke. In dat geval is er sprake van een deontologische fout. Die afweging moet u maken, mijnheer Demesmaeker.

Ik weet wel dat we Brussel Deze Week en de Randkrant niet met elkaar moeten vergelijken. Ik wil nog even scherp stellen dat we de pen van de journalisten

absoluut niet willen vasthouden. Dat is absoluut niet de bedoeling.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik ben het eens met de stelling dat de Randkrant partijpolitiek neutraal moet blijven. Ik verwijs hiervoor naar artikel 5 van het huishoudelijk reglement van de Randkrant: “Het magazine onthoudt zich van partijpolitieke stellingname en kan niet gebruikt worden als instrument van (partij)politieke propaganda. In pre-electorale tijden neemt Randkrant een bijzondere omzichtigheid in acht.”

Ik wens evenwel niet persoonlijk de inhoud van de artikels in de Randkrant te controleren, omdat dit tot de redactionele vrijheid behoort.

Naar aanleiding van uw vraag heb ik de bewuste artikels nagelezen. Het artikel met mevrouw Monkasa verscheen in het oktobernummer, niet in het septembernummer – blijkbaar is er verwarring mogelijk met betrekking tot de datering van de nummers –, in de rubriek ‘gemengde gevoelens’. Daarin komen iedere maand niet-Belgen of Belgen van buitenlandse origine aan bod die zich in de loop van hun leven in de Vlaamse Rand hebben gevestigd en die zich hier pogen te integreren. Vaak komen we dan te weten hoe ze in de Vlaamse Rand zijn beland, wat hun job en hobby’s zijn en hoe ze tegen onze samenleving aankijken. Met haar uitspraak toont mevrouw Monkasa enkel aan wat haar persoonlijke visie is op het politieke landschap in Vlaanderen. Het is niet de taak van de hoofdredacteur om deze passage te schrappen of te wijzigen.

Het artikel met de heer Fonteyn dat een nabeschuiving inhield bij de recente gemeenteraadsverkiezingen, verscheen in het novembernummer, dus niet in oktober. De auteur heeft mijns inziens enkel willen aantonen dat de Franstalige lijsten en het Vlaams Belang de twee uitersten vormen in het politieke spectrum in de Vlaamse Rand. Het was hierbij niet de bedoeling beide strekkingen over dezelfde politieke kam te scheren. Ik vind dat trouwens niet eens zo relevant. Belangrijk is wel dat gezien in de artikels door de redactie geen partijpolitieke stellingen worden ingenomen en gelet op de redactionele vrijheid, ik geen reden zie om de redactie van de Randkrant over deze twee artikels te interpellieren.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, u maakt er zich gemakkelijk van af. Ik had misschien ook andere voorbeelden moeten aanhalen waarop u had kunnen antwoorden.

Het feit is dat er een tegenstrijdigheid is. U citeert zelf

artikel 5 van het huishoudelijk reglement. Het bewuste artikel is sowieso voor de verkiezingen verschenen, of dat nu in het oktober- of septembernummer was, en de vraag is of dit nu al dan niet partijpolitiek is. In het reglement staat duidelijk dat de Randkrant partijpolitiek neutraal moet zijn en zeker in pre-electorale periodes bijzonder terughoudend moet zijn. Wat hierin staat is een appreciatie van een partij die dan nog eens inhoudelijk compleet fout is. Dit fungeert indirect als een soort stemadvies. Dit kan niet! U zegt dat u daar geen problemen mee hebt, welnu ik heb dat wel. Kan ik daarop antwoorden in de Randkrant? Hoe moet mijn partij reageren? Moeten we aan de heer Coenjaerts, hoofdredacteur, vragen om dat recht te zetten? U kent ook zijn politieke achtergrond. Waar zijn we mee bezig?

Ik heb nog een aantal voorbeelden gegeven van mevrouw Raskin die columns vol schrijft over ons. Mijn vraag is of de Randkrant het instrument is dat daarvoor moet dienen. Waarvoor is de Randkrant in het leven geroepen? De Randkrant zat in een bepaalde beleidsvisie. Ga maar het actieprogramma van de heer Van den Brande van 1996 na. Toen is de vzw De Rand opgericht, met als onderdeel de Randkrant als een soort tegengewicht voor Carrefour dat in de Rand was verschenen. Misschien is dat ondertussen geëvolueerd. Als het echter de bedoeling is om van de Randkrant een instrument te maken om het beleid van de Vlaamse Regering ten aanzien van de Rand mede te verduidelijken en te verstevigen, dan vraag ik me af of de krant op dat vlak nog voldoet. Is dat nog de functie van de Randkrant op dit ogenblik? Is het niet geëvolueerd naar een blad zoals zo vele andere zonder specifieke doelstelling?

U maakt er zich gemakkelijk van af door te zeggen dat die twee voorbeelden niet zo erg zijn. U moet eens nagaan wat de positie van de Randkrant is in het beleid waarvoor u bevoegd bent. Ik weet dat de voorzitter van de vzw De Rand niet altijd gelukkig is met wat de Randkrant op dit ogenblik doet. Er is een instrument gecreëerd dat subsidies krijgt, maar diegenen die het in handen hebben, doen ermee wat ze willen. Ze baseren zich daarbij op de redactionele vrijheid zonder rekening te houden met de doelstellingen waarvoor het instrument in het leven is geroepen. Dat is er aan het gebeuren met de Randkrant. We kunnen ons dan ook de vraag stellen of er nog een Randkrant nodig is, want ze voldoet niet meer aan de doelstellingen waarvoor ze is opgericht.

Mevrouw de voorzitter, ik kondig aan dat we een met redenen omklede motie zullen indienen.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de voorzitter,

ik kondig aan dat ook de meerderheidspartijen een motie zullen indienen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer van Hauthem en door mevrouw De Wachter werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.
